

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **J., s.r.o.**, so sídlom v B., zastúpeného V., s.r.o., so sídlom v B., proti povinnému **T.**, bývajúcemu v N., **o vymoženie 48.324,37 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp.zn. 11 Er 800/2010, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 27. februára 2012 sp.zn. 2 CoE 20/2012, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 27. februára 2012 sp.zn. 2 CoE 20/2012 vo výroku o potvrdení uznesenia súdu prvého stupňa v napadnutej časti I. **z r u š u j e** a vec v rozsahu zrušenia vracia Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Súdny exekútor JUDr. P. (ďalej len „súdny exekútor“) žiadosťou doručenou Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „exekučný súd“) 4. augusta 2010 požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie [§ 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“)], a to na základe exekučného titulu – Výkazu nedoplatkov poistného č. 346/99 z 30. novembra 1999, ktorý vydala Sociálna poisťovňa Bratislava, pobočka Prievidza a ktorý sa stal vykonateľným 24. januára 2000 (ďalej len „výkaz nedoplatkov poistného“).

Exekučný súd uznesením z 31. januára 2011, č.k. 11 Er 800/2010-15 I. výrokom žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol, II. výrokom rozhodol, že exekučné konanie sa právoplatnosťou I. výroku zastavuje a III. výrokom rozhodol o nepriznaní náhrady

trov exekučného konania súdnemu exekútorovi. Zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie právne odôvodnil § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a § 25 ods. 1 a 2 zákona č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni. Uviedol, že výkaz nedoplatkov poistného možno v súlade s § 25 ods. 1 a 2 zákona č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni, v znení účinnom v čase vydania výkazu nedoplatkov poistného, vykonať iba v lehote do desiatich rokov od skončenia lehoty určenej na splnenie uloženej povinnosti, t.j. odo dňa vykonateľnosti rozhodnutia, 24. januára 2000. Táto lehota uplynula 24. januára 2010. Pretože ide o prekluzívnu lehotu, na jej plynutie súd prihliada z úradnej povinnosti. Po jej uplynutí už nemožno vykonávať úkony smerujúce k vymoženiu uplatnenej pohľadávky a ani vyhovieť žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia, z ktorého dôvodu žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. S poukazom na § 44 ods. 3 prvej vety Exekučného poriadku exekučný súd zároveň rozhodol o zastavení exekučného konania právoplatnosťou I. výroku rozhodnutia. O náhrade trov exekučného konania rozhodol podľa § 47 ods. 3 posledná veta Exekučného poriadku.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie oprávnenej uznesením z 27. februára 2012 sp.zn. 2 CoE 20/2012 uznesenie exekučného súdu v I. výroku potvrdil a v II. a III. výroku zrušil a vec vrátil exekučnému súdu na ďalšie konanie. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím exekučného súdu v I. výroku, preto rozhodnutie v tejto časti potvrdil podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Mal za to, že exekučný súd správne vec posúdil podľa § 25 ods. 1 a 2 zákona č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni a na zdôraznenie správnosti poukázal na prechodné ustanovenie § 277 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Za nesprávne považoval odvolací súd rozhodnutie v II. a III. výroku, ktoré výroky sú podľa jeho názoru viazané na okolnosti, ktoré v čase rozhodnutia exekučného súdu ešte neexistovali a nastanú až v prípade splnenia predpokladaných podmienok v budúcnosti. Pretože pre tieto výroky v čase rozhodnutia exekučného súdu neboli dané dôvody, odvolací súd ich podľa § 221 ods. 1 písm. i/ O.s.p. zrušil.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu v I. časti, v ktorej odvolací súd uznesenie exekučného súdu potvrdil, podal dovolanie oprávnený z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. d/, e/ a f/ O.s.p. a z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p.

Dôvody dovolania spočívajúce v § 237 písm. d/ a e/ O.s.p. bližšie neuviedol. Odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) videl v nepreskúmateľnosti rozhodnutia a v rozhodnutí veci bez nariadenia pojednávania. Inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) videl v neúplnom zistení skutkového stavu a nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) v rozhodnutí veci podľa ustanovenia právneho predpisu, ktoré neobsahovalo znenie uvedené súdom prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia, s ktorým odôvodnením sa stotožnil odvolací súd. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Povinný sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 237 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 a 2 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydaného vo forme uznesenia sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p.

Podľa § 239 ods. 1 O.s.p., dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p., dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd

vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré je dovolaním napadnuté nevykazuje znaky niektorého z uznesení uvedených v § 239 O.s.p. Preto prípustnosť dovolania oprávneného nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.

S prihliadnutím na námietku oprávneného, ale tiež vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom).

Oprávnený nenamietal, že by v konaní došlo k procesným vadám v zmysle § 237 písm. a/ až c/ a g/ O.s.p. a existencia procesnej vady takejto povahy nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil ani vadu konania podľa § 237 písm. d/ a e/ O.s.p., ktoré vady oprávnený v dovolaní uvádzal bez bližšieho odôvodnenia.

So zreteľom na obsah dovolania, dovolací súd osobitne skúmal, či v konaní (ne)došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.).

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp.zn. I. ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné právo, ktoré mu právny poriadok priznáva.

V danej veci oprávnený odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) videl v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

Podľa § 211 ods. 2 O.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p., ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil,

prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

V preskúmvanej veci exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodu, že výkaz nedoplatkov poistného možno v súlade s § 25 ods. 1 a 2 zákona o Sociálnej poisťovni, v znení účinnom v čase vydania výkazu nedoplatkov poistného, vykonať iba v lehote do desiatich rokov od skončenia lehoty určenej na splnenie uloženej povinnosti, t.j. odo dňa vykonateľnosti rozhodnutia, 24. januára 2000. Avšak v čase vydania výkazu nedoplatkov poistného, t.j. 30. novembra 1999, nebolo účinné znenie, ktoré uviedol exekučný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia. V znení uvedenom exekučným súdom predmetné ustanovenie bolo účinné od 1. júla 2001. Podľa § 25 ods. 1 a 2 zákona o Sociálnej poisťovni, v znení účinnom v čase vydania výkazu nedoplatkov poistného (30. novembra 1999), pohľadávky na poistnom voči osobám, ktoré sú podľa § 14 ods. 1 a 3 povinné platiť poistné, sú prednostnými pohľadávkami podľa osobitného predpisu. Výkon rozhodnutia na pohľadávky uvedené v odseku 1 sa vykonáva na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia exekučným príkazom pobočky na pohľadávky na peňažné prostriedky vedené na účtoch v peňažných ústavoch. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím exekučného súdu v tejto časti a na zdôraznenie správnosti poukázal na prechodné ustanovenie § 277 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení bez bližšieho odôvodnenia vzťahu týchto ustanovení k ustanoveniam uvedených exekučným súdom.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia exekučného súdu v preskúmvanej časti ustanovením právneho predpisu v znení, v akom účinné nebolo a vzťah doplnenej citácie § 277 ods. 1 a 2 zákona o sociálnom poistení k ustanoveniam uvedených exekučným súdom bližšie neodôvodnil, nepreskúmateľné.

Na základe vyššie uvedeného, keď exekučný súd neodôvodnil svoje rozhodnutie účinným ustanovením príslušného právneho predpisu a tento nedostatok neodstránil ani odvolací súd, ktorý sa s takýmto odôvodnením v celom rozsahu stotožnil, pričom sám neodôvodnil svoje doplnenie odôvodnenie rozhodnutia exekučného súdu na zdôraznenie správnosti rozhodnutia

exekučného súdu, rozhodnutie odvolacieho súdu tak neobsahuje všetky náležitosti v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto z uvedeného dôvodu považoval rozhodnutie odvolacieho súdu za nepreskúmateľné. Takýmto rozhodnutím bola oprávnenej odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p. v spojení s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd.

Odôvodnenie rozhodnutia súdu musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p. (§ 211 O.s.p.). Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypořiadat' so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania, zistené rozhodujúce skutočnosti a ustanovenia právneho predpisu, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery, z ktorých musí byť zrejmé, akými úvahami sa spravoval, keď danú vec posúdil podľa určitého ustanovenia právneho predpisu. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Odôvodnenie rozhodnutia súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. V prípade, že v rozhodnutí nie je uvedené účinné ustanovenie právneho predpisu, podľa ktorého súd rozhodol, resp. je uvedené neexistujúce ustanovenie, rozhodnutie nemožno považovať za odôvodnené a ide tak o procesne nesprávne rozhodnutie. Rozhodnutie, ktoré nemá náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. je potom nepreskúmateľné a účastníkovi je takýmto rozhodnutím odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko nemá možnosť v dovolacom konaní náležite argumentovať.

Účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a zároveň musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t.j. musí byť preskúmateľné. V prejednávanej veci nie je možné preskúmať správnosť postupu.

Uvedená skutočnosť, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

Oprávnený v dovolaní namietal odňatie možnosti konať pred súdom aj z dôvodu rozhodnutia veci bez nariadenia pojednávania.

V posudzovanej veci ide o exekučné konanie, ktoré nie je v zásade konaním sporovým a dokazovanie sa obvykle nevykonáva. Rozhodnutie súdu je založené na posúdení písomných dôkazov, na ktoré nebolo potrebné nariadiť pojednávanie. Súd vychádza z tvrdení oprávnenej uvedenej v návrhu na vykonanie exekúcie a listinných dôkazov, ktoré predložila. Exekučný poriadok v znení účinnom v čase rozhodovania exekučného súdu neobsahoval ustanovenia, podľa ktorých by bolo povinnosťou súdu v predmetnej veci nariadiť pojednávanie. Ani postupom odvolacieho súdu nebola oprávnenej z tohto dôvodu odňatá možnosť konať pred súdom. Odvolací súd postupoval v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p., ak o dovolaní oprávnenej rozhodol bez nariadenia pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a nebol splnený ani jeden z ostatných dvoch dôvodov uvedených v § 214 ods. 1 písm. b/ a c/ O.s.p., pre ktoré predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Postupom súdov, ktoré vo veci nenariadili pojednávanie, teda nebola oprávnenému odňatá možnosť konať pred súdom z tohto dôvodu.

Pokiaľ oprávnený ako dovolací dôvod uvádzal aj inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), dovolací súd napadnuté rozhodnutie nemohol v dovolacom konaní vzhľadom na vyššie uvedené podrobiť prieskumu z týchto dôvodov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z dôvodov vyššie uvedených preto rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.) s tým, že právny názor ním vyslovený je pre súd záväzný.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. marca 2014

JUDr. Ľubor Š e b o , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Alena Augustiňáková